

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 50/22
Люксембург, 24 март 2022 г.

Решение по дело C-433/20
Austro-Mechana

Изключението, наречено „копиране за лично ползване“, по директивата за авторското право се прилага за съхраняването върху облак (*cloud*) на копие за лични цели на защитено произведение

Притежателите на права трябва да получат справедливо обезщетение, което при все това не трябва непременно да се дължи от доставчиците на облак

Austro-Mechana¹ е дружество за колективно управление на авторски права, което упражнява законоустановените права на възнаграждението, дължимо по силата на изключението за копиране за лично ползване². То сезира Handelsgericht Wien (Търговски съд Виена, Австрия) с искане за плащане на това възнаграждение, насочено срещу Strato AG, доставчик на услуга за съхранение в облак (*cloud*). Този съд отхвърля искането с мотива, че Strato не прехвърля информационни носители на своите клиенти, а им предоставя услуга за съхранение онлайн.

Сезиран с въззивна жалба по спора, Oberlandesgericht Wien (Върховен областен съд Виена) пита Съда дали съхраняването на съдържание в облак попада в обхвата на изключението за копиране за лично ползване, предвидено в член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29³.

Съдът приема, че **изключението „копиране за лично ползване“ се прилага за копията на произведения върху сървър в пространство за съхранение, предоставено на разположение на ползвател от доставчика на услуга в облак. При все това държавите членки не са длъжни да задължават доставчиците на услуги за съхранение в облак да плащат справедливо обезщетение въз основа на това изключение, стига заплащането на справедливо обезщетение в полза на притежателите на права да е предвидено по друг начин.**

Съображения на Съда

На първо място, Директива 2001/29 предвижда, че изключението „копиране за лично ползване“ се прилага за възпроизвежданията, извършени върху какъвто и да е носител⁴. Съдът се произнася по приложимостта на това изключение към копията на произведения в облак.

¹ Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH.

² Изключението „копиране за лично ползване“ е изключение от изключителното право на авторите да разрешават или забраняват възпроизвеждането на техните произведения. То се отнася до възпроизвеждането върху какъвто и да е носител, извършвано от физическо лице за лично ползване и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер.

³ Държавите членки имат възможността да предвидят подобно изключение по силата на член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230 и поправка в ОВ L 168, 25.6.2016 г., стр. 19). В този случай тези държави трябва да се уверят, че притежателите на права получават справедливо обезщетение.

⁴ Член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29.

Що се отнася до понятието „възпроизвеждане“, Съдът уточнява, че създаването на резервно копие на произведение в пространство за съхранение в облак представлява възпроизвеждане на това произведение. Всъщност качването (upload) на произведение в облак се състои в съхраняване на копие от него.

Що се отнася до израза „какъвто и да е носител“, Съдът отбелязва, че той се отнася до всички носители, върху които може да се възпроизвежда защитено произведение, включително сървърите, използвани за облак. В това отношение не е определящо дали сървърът принадлежи на трето лице. Така изключението за копиране за лично ползване може да се прилага за възпроизвеждане, извършено от физическо лице с помощта на устройство, принадлежащо на трето лице. Освен това една от целите на Директива 2001/29 е да се избегне рискът закрилата на авторското право в Съюза да стане неактуална или остаряла поради технологичното развитие. Тази цел би била застрашена, ако изключенията и ограниченията на защитата на авторското право бъдат тълкувани така, че да изключват електронните медии и компютърните услуги в облак.

Поради това понятието „какъвто и да е носител“ обхваща сървър, в който на разположение на ползвател е предоставено пространство за съхранение от доставчика на компютърна услуга в облак.

На второ място, Съдът се произнася относно задължаването на доставчиците на услуги за съхранение в облак да плащат справедливо обезщетение и по същество приема, че при сегашното състояние на правото на Съюза такова задължаване попада в обхвата на признатата на националния законодател свобода на преценка да очертае различните елементи на системата на справедливо обезщетение.

В това отношение Съдът припомня, че държавите членки, които прилагат изключението „копиране за лично ползване“, са длъжни да предвидят система на справедливо обезщетение, предназначена да обезщети притежателите на права.

Що се отнася до лицето, което дължи справедливото обезщетение, обезщетението по принцип трябва да се финансира от лицето, което извършва копирането за лично ползване, а именно ползвателят на компютърните услуги за съхранение в облак.

При все това в случай на практически трудности, свързани с идентифицирането на крайните потребители, **държавите членки могат да въведат такса за копиране за лично ползване в тежест на производителя или на вносителя на сървърите, чрез които на частни лица се предлагат компютърни услуги в облак. Тази такса се прехвърля икономически върху купувача на такива сървъри и в крайна сметка се понася от ползвателя за лични цели, който използва това оборудване или на когото е предоставена услуга за възпроизвеждане.**

При определянето на таксата за копиране за лично ползване държавите членки могат да вземат предвид обстоятелството, че определени устройства и носители могат да бъдат използвани за копиране за лично ползване в рамките на компютърната услуга за облак. При все това те трябва да се уверят, че така платената такса, доколкото тя се налага върху няколко устройства и носители в рамките на единния процес за копиране за лично ползване, не надхвърля потенциалната вреда на притежателите на права.

Поради това Директива 2001/29 допуска национална правна уредба, която не задължава доставчиците на услуги за съхранение в облак да заплащат справедливо обезщетение, стига тази правна уредба да предвижда заплащане на справедливо обезщетение по друг начин.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор.

Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106